

Krztusiec "kaszel 100-dniowy"

Krztusiec, znany również jako "kaszel 100-dniowy", to choroba wywołana przez bakterię *Bordetella pertussis*. Charakteryzuje się intensywnym, przerywanym kaszlem, który trwa kilka tygodni, a nawet miesięcy. Kaszel jest zwykle tak silny, że może prowadzić do wymiotów, zmęczenia, a nawet trudności w oddychaniu.

Co należy wiedzieć o tej groźnej chorobie i jak przebiega leczenie?

Między innymi na te pytania odpowiada w poniższym artykule lek. Marta Moskal z Centrum Medycznego Scanmed, American Heart of Poland.

Krztusiec - co warto wiedzieć? Nie myl go z przeziębieniem

Krztusiec, znany również jako "kaszel 100-dniowy", to choroba wywołana przez bakterię *Bordetella pertussis*. Charakteryzuje się intensywnym, przerywanym kaszlem, który trwa kilka tygodni, a nawet miesięcy. Kaszel jest zwykle tak silny, że może prowadzić do wymiotów, zmęczenia, a nawet trudności w oddychaniu. Co należy wiedzieć o tej groźnej chorobie i jak przebiega leczenie? Rozmawiamy na ten temat z lek. Martą Moskal z Centrum Medycznego Scanmed, American Heart of Poland.

Od kilku lat obserwujemy niepokojący wzrost liczby zachorowań na krztuśca. W 2024 roku, od 1 stycznia do 15 września, na podstawie danych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny, w Polsce zgłoszono 14 584 przypadki zachorowań. To ponad 26-krotny wzrost w porównaniu do roku poprzedniego.

Wzrost liczby zachorowań na krztuśca może mieć kilka przyczyn.

- Jedną z nich jest niezrealizowany program szczepień w dzieciństwie, który nie zapewnił odpowiedniego poziomu odporności wśród dzieci. Drugą istotną przyczyną jest zmniejszona ochrona dorosłych, wynikająca z upływu czasu od ostatniego szczepienia przypominającego w 14. roku życia. Warto pamiętać, że szczepienie przeciwko krztuścowi powinno być powtarzane co 10 lat. Niestety, ponieważ są to szczepienia zalecane i odpłatne, nie cieszą się one dużą popularnością, a to prowadzi do obniżenia skuteczności ochrony populacji – wyjaśnia lek. Marta Moskal, Centrum Medyczne Scanmed, American Heart of Poland.

Higiena przede wszystkim

Krztusiec jest chorobą zakaźną, która przenosi się drogą kropelkową. Jeśli w otoczeniu występują osoby z objawami kaszlu, najlepiej unikać kontaktu z nimi, zwłaszcza jeśli są to osoby z grupy podwyższonego ryzyka.

Pamiętajmy o higienie – regularne mycie rąk, szczególnie po kaszlu lub kichaniu, może pomóc w ograniczeniu rozprzestrzeniania się bakterii. Należy także unikać dotykania twarzy, zwłaszcza ust, nosa i oczu, ponieważ to przez te miejsca bakterie mogą wnikać do organizmu.

Krztusiec to choroba, która w początkowej fazie może mieć podobne objawy do przeziębienia, ale różni się od niego pod wieloma względami. Objawy rozwijają się w trzech etapach.

W I etapie – kataralnym (trwającym 1-2 tygodnie), objawy są podobne do przeziębienia, co utrudnia wczesną diagnozę. Pacjenci skarżą się na katar, łagodny kaszel, ból gardła, niską gorączkę i ogólne osłabienie. W II etapie – napadowym (trwającym 3-6 tygodni), kaszel staje się bardziej intensywny, pojawiają się napady kaszlu, które kończą się głośnym „krztuścem” (szczekającym dźwiękiem przy wdechu). Napady mogą trwać kilka minut i towarzyszą im trudności w oddychaniu, wymioty oraz bezdech, szczególnie u niemowląt. III etap – rekonwalescencji (trwający 1-2 miesiące) to okres, w którym pacjent stopniowo wraca do zdrowia, choć kaszel może utrzymywać się jeszcze przez kilka tygodni, a jego napady stają się mniej intensywne – opisuje ekspertka Centrum Medycznego Scanmed, American Heart of Poland.

Powikłania krztuśca

Krztusiec może prowadzić do poważnych powikłań, zwłaszcza u dzieci poniżej 1. roku życia, seniorów oraz osób z osłabionym układem odpornościowym. Do

najczęstszych powikłań należą:

- **Pneumonia (zapalenie płuc)** – to jedno z najcięższych powikłań krztuśca, które może wystąpić w wyniku wtórnych zakażeń bakteryjnych. Może prowadzić do niewydolności oddechowej, zwłaszcza u niemowląt.
- **Zaburzenia oddechowe** – w tym bezdech, zwłaszcza u niemowląt, który może prowadzić do niedotlenienia organizmu.
- **Uszkodzenie mózgu** – rzadkie, ale mogą wystąpić w wyniku braku tlenu (hipoksji) podczas napadów kaszlu.
- **Złamania żeber** – spowodowane intensywnymi napadami kaszlu.
- **Wymioty** – mogą prowadzić do odwodnienia, szczególnie u małych dzieci.
- **Przepuklina pachwinowa** – u niemowląt i małych dzieci może wystąpić w wyniku dużych napadów kaszlu, które wywołują wzrost ciśnienia w jamie brzusznej.

Czy to krztusiec?

W celu potwierdzenia zakażenia krztuścem wykonuje się odpowiednie testy laboratoryjne. Wśród najczęściej stosowanych metod znajduje się PCR (reakcja łańcuchowa polimerazy), która polega na pobraniu próbki wymazu z nosa lub gardła, oraz badania przeciwciał. W przypadku infekcji wykonuje się testy na obecność przeciwciał IgM (dodatnie wskazują na świeże zakażenie), IgA (pojawiają się jako pierwsze w najwcześniejszej fazie choroby) oraz IgG (mogą świadczyć o przebytej infekcji lub obecności bakterii w organizmie).

Kluczowe jest szybkie leczenie

Krztusiec jest chorobą wywołaną przez bakterię i najczęściej wdrażamy antybiotykoterapię, co powoduje zmniejszenie ryzyka rozprzestrzeniania się choroby. Istotne jest, aby leczenie rozpocząć jak najszybciej, najlepiej przed wystąpieniem napadów kaszlu.

Krztusiec to poważna choroba, której objawy mogą łatwo zostać pomyłone z przeziębieniem. Jednak lekceważenie kaszlu, szczególnie u dzieci, osób starszych i osób z osłabionym układem odpornościowym, może prowadzić do poważnych komplikacji zdrowotnych.

Źródło: American Heart of Poland S.A.

-

Pozostałe aktualności

- [Udostępnij](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)